

УДК: 378.661(477-25)-057.875-054.6:159.922.4

Н.О. Мельник, І.О. Ніколенко
Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка, м. Київ

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЕМОЦІЙНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У КОНТЕКСТІ ПРИНАЛЕЖНОСТІ ДО ЕТНІЧНИХ МЕНШИН

Вивчення особливостей емоційної регуляції іноземних студентів Національного медичного університету у контексті приналежності до етнічних меншин. Мета. Визначення та аналіз відмінностей в емоційній регуляції серед студентів іноземців різних етнічних груп. Методи дослідження: спостереження, багатовимірний шкала соціальної підтримки, анкетування. Стаття присвячена дослідженню емоційної регуляції серед студентів різних етнічних груп. На підставі проведеного дослідження у статті охарактеризовані результати та висвітлені припущення стосовно актуального стану адаптаційних особливостей студентів.

Ключові слова: емоційна регуляція, етнічні групи, багатовимірний шкала соціальної підтримки, студенти-іноземці.

Період XXI сторіччя знаменується етапом глобалізації, що має відношення не лише до технічного розвитку або бізнесових структур, але й до освітнього простору. На сучасному етапі, країни, які дотримуються Болонського процесу в освітньому просторі, звертають увагу на один з найважливіших компонентів розвитку вищої освіти, а саме на підтримку академічної мобільності та сумісності освітніх програм, що є важливим інструментом для підвищення їх якості [6]. Слід зазначити про те, що Україна бере активну участь у розвитку освітнього процесу, про що свідчить щорічно зростаюча кількість іноземних студентів у вищих навчальних закладах. В свою чергу, на успішність оволодіння іноземцем академічного матеріалу, безумовно впливає успішність адаптації, лабільність мовленнєвих бар'єрів, етнічне походження та емоційна регуляція.

В оволодінні академічним матеріалом велике значення мають наступні складові: інтелект, мовлення та емоційна сфера, які у сукупності забезпечують сприятливі умови для засвоєння матеріалу. Найважливішу роль відіграє емоційна сфера, а саме емоційна регуляція. У процесі навчання, у студентів виникають як позитивні так і негативні переживання: якщо емоційні позитивні переживання забезпечують активність як внутрішню, так і зовнішню, а отже, і успіх, то негативні – навпаки, гальмують активність. Однак, іноді у певній категорії студентів, наділених сильними волевими якостями негативні емоції, викликані незадоволеністю від виконання завдання, можуть стимулювати активність. В свою чергу, дезорганізація поведінки є наслідком емоційного напруження, що призводить до ослаблення уваги, погіршення оперативної пам'яті, зниження загальної працездатності. Вище зазначені як позитивні, так і негативні характеристики емоційної регуляції, слід розглядати у контексті етнічної приналежності іноземних студентів, оскільки, для молодшої людини, етнічна приналежність відіграє важливу роль у життєдіяльності особистості.

Метою роботи було визначення та аналіз відмінностей в емоційній регуляції серед студентів іноземців різних етнічних груп.

Матеріал та методи дослідження. У роботі з визначенні відмінностей в емоційній регуляції іноземних студентів використовувались наступні емпіричні методи: спостереження; багатовимірний шкала соціальної підтримки (Multidimensional Scale of Perceived Social Support) [7]; анкетування. Дослідження проводилося на базі ВМНЗ України, НМУ імені О.О. Богомольця. У дослідженні брали участь п'ятдесят два студента. Студентів іноземців з Польщі - двадцять дві особи, серед яких: вісім дівчат та чотирнадцять хлопців, в свою чергу студентів іноземців з Іраку – двадцять шість осіб, серед яких: одинадцять дівчат та п'ятнадцять хлопців.

Результати дослідження та їх обговорення. У результаті проведення дослідження, використовуючи вище зазначені методики та статистичну обробку результатів (SPSS), а саме Т-критерій Стьюдента, було визначено, що серед студентів I курсу, різних етнічних меншин, відсутні відмінності у механізмах адаптації. В свою чергу, використовуючи багатовимірну шкалу соціальної підтримки (Multidimensional Scale of Perceived Social Support), яка містить 3 шкали, а саме: шкалу друзів, шкалу сім'ї та шкалу інших факторів, у студентів обох етнічних груп переважає шкала сім'ї (52%), в той час, як шкала інших факторів (39%) та шкала друзі (9%) знаходяться на нижчих сходинках вагомості. На нашу думку, це пов'язано з тим, що незважаючи на етнічну приналежність, на даному етапі перед студентами обох етнічних меншин актуальним є одне завдання – позитивно адаптуватися до нових соціально-культурних умов, що в свою чергу вимагає від молодих людей активізації особистісних ресурсів.

Використовуючи метод анкетування, згідно статистичного аналізу, за Т-критерієм Стьюдента, у студентів існують відмінності у регуляції емоційної сфери на рівні значимості $p < 0,05$. Згідно з показниками, студенти з Польщі є емоційно лабільними, стриманими, на відміну від студентів Іраку. Отриманий результат може бути обумовлений тим фактором, що емоційна регуляція може залежати не лише від умов, у яких перебуває людина, але й від її особистісних якостей та властивостей, які мають здатність успадковуватись. Б. Ф. Ломов наголошує, що основним об'єктом психологічних досліджень є людина, як найскладніша з систем, що має унікальні характеристики і, насамперед, здатність до саморегуляції [4].

Слід зазначити, що при використанні методу спостереження, було звернено увагу на те, що студенти з Польщі мають вищий рівень академічної успішності, що обумовлено гнучкістю емоційної сфери. В свою чергу, у даному випадку суттєву роль відіграє емоційний інтелект. І.М. Андрєєва наголошує, що розвиток емоційного інтелекту формує емоційну компетентність майбутнього професіонала, яка обумовлена вираженою потребою в емоційному благополуччі й включає розвиток здатності до емпатії, до уміння диференціювати власні емоції та

емоції інших людей, до саморегуляції та самомотивації [1].

Необхідність розвитку емоційного інтелекту студентів у процесі їх підготовки до професійної діяльності зумовлена необхідністю формування у кожного з них своєї індивідуальності, свого «Я», яке передбачає рефлексію їх життя. В свою чергу, необхідність розвитку емоційного інтелекту пов'язана з питаннями самоконтролю та саморегуляції, що має вагомое значення у життєдіяльності та адаптації іноземних студентів до нових соціально-культурних умов. В умовах конфліктної ситуації або незадоволення, у суб'єктів, як правило, виникають негативні переживання, які часто не сприяють розв'язанню конфлікту, а навпаки – ускладнюють ситуацію. Тому, здатність до емоційного регулювання є невід'ємною складовою у розв'язанні конфліктних ситуацій або життєво необхідних питань. Таким чином, будь-яка складова нашого життя підкріплена емоційними проявами, що відіграє велике значення у життєдіяльності кожної особистості, зокрема іноземних студентів. Оскільки перебуваючи у нових умовах, молодим людям необхідно не лише позитивно адаптуватися, але й бути успішним у професійно-академічній сфері, а це в свою чергу вимагає актуалізації особистісних ресурсів та емоційної регуляції.

Висновки

1. Одним з найголовніших показників академічної успішності іноземних студентів – є емоційна регуляція, яку слід розглядати у контексті диференціації етнічних меншин.
2. Серед адаптаційних особливостей іноземних студентів I курсу з Польщі та Іраку відмінності відсутні; в свою чергу, згідно статистичному аналізу існують відмінності у регуляції емоційної сфери на рівні значимості $p < 0,05$.
3. Іноземним студентам I курсу з Польщі притаманна емоційна лабільність, в той час як студентам з Іраку – емоційна збудливість, що обумовлено особистісними якостями та властивостями певної етнічної групи населення.

Література

1. Андреева И.Н. Взаимосвязь социальной компетентности и эмоционального интеллекта у подростков / И.Н. Андреева // – Минск, 2003. – С. 194 – 196 с.
2. Гура О.І. Психолого-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: теоретико-методологічний аспект: Монографія / О.І. Гура // – Запоріжжя: ГУ „ЗДМУ”, 2006. – 332 с.
3. Дерев'яно С.П. Емоційний інтелект як чинник соціально-психологічної адаптації особистості до студентського середовища / С.П. Дерев'яно // – Київ, 2009. – 20 с.
4. Кон И.С. Психология ранней юности / И.С. Кон // – М.: Просвещение, 1989. – 255 с.
5. Шевякова Н.Л. Позитив – Перспектива: Психолого-педагогічний супровід емоційно-вольової саморегуляції студентів / Н. Л. Шевякова // – Нікополь : Нікопольська друкарня, 2009. – 47 с.
6. The Bologna Process 2020 – The European Higher Education Area in the new decade, Communiqué of the Conference of European Ministers Responsible for Higher Education, Leuven and Louvain-la-Neuve, 28–29 April 2009. Електронний ресурс: <http://www.afterdeployment.org>

Реферати

ИЗУЧЕНИЕ ЭМОЦИОНАЛЬНОЙ РЕГУЛЯЦИИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ НАЦИОНАЛЬНОГО МЕДИЦИНСКОГО УНИВЕРСИТЕТА В КОНТЕКСТЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ К ЭТНИЧЕСКИМ МЕНШИНАМ

Мельник Н.А., Никоненко И.А.

Определение и анализ различий в эмоциональной регуляции среди иностранных студентов различных этнических групп. Методы исследования: наблюдения, многомерная шкала социальной поддержки, анкетирование. Статья посвящена исследованию эмоциональной регуляции среди студентов разных этнических групп. На основании проведенного исследования в статье охарактеризованы результаты и освещены предположения относительно актуального состояния адаптационных особенностей студентов.

Ключевые слова: эмоциональная регуляция, этнические группы, многомерная шкала социальной поддержки, студенты-иностранцы.

THE STUDY OF EMOTIONAL REGULATION OF FOREIGN STUDENTS OF NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY IN THE CONTEXT OF BELONGING TO ETHNIC MINORITIES

Melnyk N., Nikonenko I. Aim.

Identification and analysis of differences in emotional regulation of foreign students from different ethnic groups. Methods of research: observation, methods of Multidimensional Scale of Perceived Social Support, questionnaires. The article is devoted to research emotional regulation of international students of different ethnic minorities. As results of made research this article represents the results of given research and characterizes supposition of the emotional regulation of the students.

Key words: emotional regulation, ethnic minorities, multidimensional scale of perceived social support, international students.

УДК 37.018:81:61-057.875

А.А. Мовчан

ГУ «Луганский государственный медицинский университет», г. Луганск

ВОСПИТАТЕЛЬНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ ПРЕДМЕТОВ ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКИ ДЛЯ СТУДЕНТОВ ВЫСШИХ МЕДИЦИНСКИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ

Целью работы является изучение воспитательного потенциала русского языка как иностранного для студентов высших медицинских учебных заведений, а также способов его повышения. Материалом для написания статьи послужили изучение передового опыта педагогических коллективов, а также наблюдение за педагогическим экспериментом. Анализ результатов данного эксперимента позволяет заключить, что наибольшим потенциалом для формирования межкультурной компетентности и воспитания воспитание компетентной коммуникабельной, толерантной личности иностранных студентов-медиков в процессе языковой подготовки имеют внеаудиторные формы работы.

Ключевые слова: языковая подготовка, воспитательный потенциал, межкультурная компетенция, толерантная личность, студенты-медики.

В современной практике обучения проблема воспитания нравственных качеств не теряет своей значимости и актуальности, а ее решение представляет большую ценность. Именно вуз является важнейшим этапом в процессе формирования и развития поликультурной личности, этапом, когда осознанно формируются